

Reactie TAPP Coalitie op AMvB Dierwaardige Veehouderij

TAPP Coalitie heeft 80 partner organisaties waaronder in Nederland een aantal landbouw organisaties, zoals Caring Farmers, BD-Vereniging (biologisch dynamische boeren), KIPSTER, De Streekboer en netwerk GRONDig (grondgebonden melkveehouders). We vertegenwoordigen ook dierenwelzijns organisaties zoals DierenCoalitie, Varkens in Nood, Dier&Recht, Compassion in World Farming Netherlands, World Animal Protection. Het standpunt van TAPP Coalitie is niet identiek met de standpunten over de AMvB Dierwaardige veehouderij van de afzonderlijke partners van TAPP Coalitie, maar is een eigen voorstel rekening houdend met de diversiteit van de coalitie en de gezamenlijk onderschreven missie van TAPP Coalitie.

De Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) over een dierwaardige veehouderij voldoet volgens TAPP Coalitie niet aan de opdracht van de Tweede Kamer. Deze opdracht was gebaseerd op zes principes van de Raad voor Dieraangelegenheden (RDA), met als doel om het systeem aan te passen aan de dieren, in plaats van andersom. De AMvB faalt echter in het realiseren van deze uitgangspunten.

1. Onvoldoende aandacht voor dierwaardigheid

Volgens TAPP Coalitie worden basale gedragsbehoeftes van dieren structureel genegeerd. Voorbeelden hiervan zijn:

- Geen verplichte weidegang voor koeien en kalveren.
- Geen verplicht wroetgedrag voor varkens
- Geen vrije uitloop voor kippen en varkens
- Geen moederzorg voor kalveren of kippen.

Daarnaast ontbreken belangrijke elementen zoals een verbod op onnodige ingrepen (bijv. eicelpuncties), duidelijke ingangsdata voor maatregelen, en normen voor productie- en fokkerijsnelheden. Ook wordt er geen rekening gehouden met transport en slacht, en missen bepaalde diersoorten (zoals geiten, konijnen en vissen) volledig in de regelgeving.

2. Geen oplossing voor maatschappelijke problemen

De huidige intensieve veehouderij veroorzaakt grote maatschappelijke kosten, onder andere op het gebied van milieu, klimaat en volksgezondheid. De voorgestelde AMvB blijft echter vasthouden aan het huidige systeem en houdt vooral rekening met de belangen van de agro-industrie. Er wordt te weinig gekeken naar de baten van een dierwaardige veehouderij voor de maatschappij, met minder dieren op nationaal niveau en ook minder dieren per staloppervlak, zoals:

- Lagere uitstoot van stikstof en CO₂ eq.

- Betere bodemkwaliteit en biodiversiteit.
- Hogere mate van voedselzekerheid en volksgezondheid.

TAPP Coalitie pleit voor een grondgebonden veestapel die van eigen land kan worden gevoed en voor het maximaal inzetten van goede landbouwgrond voor voedselproductie voor mensen, en dus veel minder voor veevoer. Uit kosten-batenanalyse blijkt dat dit kan leiden tot €2 miljard maatschappelijk voordeel per jaar.

3. Mogelijkheid onbenut gelaten voor financiering via consumentenheffingen vlees, zuivel en eieren

Zoals bekend zijn er al een paar jaar zowel in Duitsland als in Nederland goed uitgewerkte voorstellen gedaan voor een dierenwelzijns heffing op vlees, zuivel en eieren (in Duitsland: Tierwohl Cent genoemd). Hierbij wordt er een kleine verbruiksbelasting per kg vlees, zuivel en eieren ingevoerd bij supermarkten en horeca. De heffingsopbrengst wordt vervolgens jaarlijks berekend/ingeschat en een vergelijkbaar bedrag kan jaarlijks via dierenwelzijns/milieu subsidies ingezet worden voor veehouders, binnen de grenzen van staatssteunregels. Die zijn in de regel soepeler en ruimer indien het gaat om milieu zaken. Het maatschappelijk draagvlak voor deze heffingen is zowel groot bij veehouders (53% is voorstander volgens een Prosu enquête uit 2024) als bij consumenten (60-70% is voor volgens een enquête van Ipsos uit 2023). In 2021 bleek zelfs ruim 70% van Nederland voorstander van een prijsverhoging/heffing van 10% of meer op vlees: [74% Nederlanders wilde in 2021 een accijns op vlees; vleeslobby verzweeg dit - True Animal Protein Price Coalition](#)

TAPP Coalitie heeft concrete heffings voorstellen ontwikkeld ten gunste van een beter dierenwelzijn, zie dit rapport: [Verdienmodel covenant dierwaardige veehouderij bijdrage TAPP Coalitie](#)

Meer achtergrond: [Advies TAPP Coalitie aan Tweede Kamer over dierwaardige veehouderij - Duits financieringsmodel - True Animal Protein Price Coalition](#)

Meer info:

[Alternatief Landbouw Akkoord aangeboden aan regering - True Animal Protein Price Coalition](#)

<https://tappcoalitie.nl/nieuws/22521/brief-aan-tweede-kamerleden>

Gewijzigde veldcode

4. Vertraagde uitvoering en gebrek aan urgentie

De AMvB bevat vooral uitstel en biedt onvoldoende ruimte voor versnelling van maatregelen. TAPP Coalitie vraagt om:

- Eerdere invoering van maatregelen waar dat mogelijk is.

- Maatregelen moeten minimaal voldoen aan de Europese aanbevelingsnormen voor dierenwelzijn van de Efsa.
- Beloon voorlopers in plaats van alle regelgeving af te stemmen op de achterblijvers.
- Neem voor elke maatregel een duidelijke ingangsdatum op.
- Zorg dat vanaf 2027 nieuw- en verbouw zo veel mogelijk voldoet aan de eisen voor 2040.

Conclusie

TAPP Coalitie concludeert dat deze AMvB niet wetenschappelijk is onderbouwd en niet leidt tot een dierwaardige veehouderij zoals bedoeld. Dierenwelzijn is ondergeschikt gemaakt aan korte termijn economische belangen. Er is onvoldoende aandacht voor gedragsbehoeftes van dieren, kleinschalige boeren, milieu-impact en maatschappelijke baten. Daarom pleiten wij voor een fundamentele herziening van de AMvB op basis van wetenschappelijke toetsing, met meer ambitie, duidelijkheid en integraliteit. Daarnaast pleiten wij voor een verdienmodel voor veehouders die aan de slag gaan met hogere dierwelzijnsnormen. Dit zou niet alleen uit de markt vergoed moeten worden; een covenant met Nederlandse marktpartijen zoals met supermarkten schiet dan bij voorbaat al tekort omdat zo'n 80% van het vlees, de eieren en zuivel wordt geëxporteerd. Daarom is een consumenten heffing op vlees, zuivel en eieren een beter model, waarbij de heffingsopbrengst wordt gerecycled en naar veehouders gaat voor verbeteringen op het gebied van dierenwelzijn en milieu. Minder dieren per stal is dan een win-win. Die overstap met verbouwingen van stallen moet eenmalig vergoed worden, met blijvende dierwelzijnspremies: compensaties voor inkomensverlies door het lagere aantal dieren per stal.

Contact: info@tappcoalitie.nl